

Lausunto jätteenkuljetusjärjestelmästä

Kunnanhallitus 22.08.2022 § 151
361/11.01.07/2022

Valmistelija

tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on kokouksessaan 14.6.2022 § 11 käsitellyt jätteenkuljetusjärjestelmäasianosaisten kuulemista. Lapinlahden kunnan alueella tapahtuvat jätehuoltoasiat kuuluvat Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan piiriin. Jätehuoltolautakunta varaa ennen kuljetusjärjestelmäpäätöksen tekemistä ja järjestelmän muuttamista kaikille, joiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin päätöksenteolla voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuuden saada tietoa asiankäsittelyn lähtökohdista ja lausua mielipiteensä asiasta jätelain 38 §:n ja hallintolain 41 §:n mukaisesti. Hallintolain ja jätelain mukainen kuuleminen alkoi 20.6.2022 ja päättyi 31.8.2022 klo 15:00.

Jätelain 36 § nojalla kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan järjestää kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena, jolloin jäteyhtiö huolehtii jätteenkuljetuksen kilpailuttamisesta tai kiinteistönhaltijan järjestämänä, jolloin kiinteistönhaltija sopii valitseman kuljetusyrittäjän kanssa jätteenkuljetuksen järjestämistään keräyspaikasta kunnan määräämään vastaanottoipaikkaan. Jätelain 37 §:n mukaisesti kunnan on seurattava ja valvottava jätteenkuljetusjärjestelmästä tehdyn päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täytymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen. Jätelaissa kunnan järjestämä jätteenkuljetus on oletettuna kuljetusjärjestelmänä. Kiinteistönhaltijan järjestämänä se voidaan järjestää vain jätelain 35 §:ssä ja 37 §:ssä annettujen kriteerien täytyessä. Tehtyjen selvitysten ja saadun asiakaspalautteen perusteella on voitu todeta, että jätelain vaatimukset eivät täyty kaikilta osin Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan toiminta-alueella, kun keräys toteutetaan kiinteistönhaltijan järjestämänä.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan alueella ei ole jätelain 35 §:n edellyttämällä tavalla tarjolla jätteenkuljetuspalveluita kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Yläsavalaiset ovat olleet osin tyytymättömiä saamaansa jätehuollon palveluun, valituksia on tullut ympäristönsuojeluviranomaisille, ympäristöterveyspalveluihin, Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalle ja jäteyhtiölle.

Nykyinen kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus ei kaikilta osin edistä jätehuollon yleistä toimivuutta eikä kehitä palveluita alueellisesti. Alueen jätteenkuljetusyrittäjistä osa on kehittänyt jätehuollon keräystä muovinkeräyksen osalta tarjoten muovinkeräystä vapaaehtoisena keräyspalveluna. Kaikkien yritysten kuljetuskalusto ei täytä puhtaiden ajoneuvojen direktiivien vaatimuksia. Nykyinen malli on aiheuttanut tietyillä alueilla haittaa ympäristölle alueiden roskaantumisenä johtuen astioiden ylitäytöstä ja astioiden väärinkäytöksistä. Nykyinen järjestelmä ei anna kotitalouksilla jokaisessa tilanteessa kotitalouden vaatimuksiin parhaiten sopivaa palvelua palveluntarjonnan puutteen vuoksi. Nykyjärjestelmässä viranomais toiminta jää vaillinaiseksi ja jätelain nojalla annettuja vaikutusmahdollisuuksia jää käyttämättä.

Alueen ympäristönsuojeluviranomaiset kokevat uhkasakkomenettelyn jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen osalta kankeaksi ja aikaa vieväksi prosessiksi. Valvontamenettelyn myötä osa kiinteistöistä on hoitanut jätehuollon paperilla kuntoon, mutta kuljetustiedoista paljastuu, ettei tyhjennyksiä ole ko. kiinteistöille aloitettu osassa tapauksista missään vaiheessa. Jäteyhtiön järjestämän jätehuollon myötä, alueelle perustettava aluekeräyspisteverkoston tarjoama palvelu on ympäristönsuojeluviranomaisista hyvä ratkaisu. Jätehuoltoon omalla astialla liittymättömät kiinteistöt osoitetaan ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta tietyn määrätyn aluekeräyspisteen käyttäjäksi ja näin jätelain vaatimus jokaisen kiinteistön kuulumisesta jätehuollon piiriin täyttyy. Jäteyhtiön järjestämänä

jätteenkuljetuksien asiakaspalvelu on yhtenevää koko alueella. Liittymisvelvollisuuden seuranta on helpompaa, kun kuljetustiedot näkyvät ajantasaisesti jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuollon palvelunkustannukset ovat yhtenevät huolimatta siitä, sijaitseeko kiinteistö haja-asutusalueella vai taajamassa. Jäteyhtiö tarvitsee toimintansa tueksi jätteenkuljetusyrityksiä, sillä jäteyhtiö ei omista pakkaavia jäteautoja, vaan kuljetukset hoidetaan kilpailutettujen sopimusten myötä.

Ylä-Savon Jätehuollon jätehuoltopäällikkö on esittänyt jätehuoltolautakunnalle KESTO-hankkeessa tehdyn jätteenkuljetusjärjestelmien vertailun ja arvio tulevaisuudesta -raportin perusteella ja viranomaisilta saadun palautteen perusteella jätehuollon kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta sekajätekeräyksessä esitetään luovuttavan siirtymäajan jälkeen vuoden 2026 alusta alkaen. Siirtymäaika on noin 3 vuotta päätöksenteosta. Siirtymäajan jälkeen jäteyhtiö järjestäisi Ylä-Savossa kokonaisuudessaan kotitalouksien jätteenkeräykset.

Vuonna 2021 voimaantullut jätelaki siirtää joka tapauksessa kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämäksi jätteenkuljetukseksi yli 5 asuinhuoneistojen kiinteistöjen pakkausjätteiden keräyksen taajamissa heinäkuussa 2023 alkaen. Samalla siirtyy myös yli 5 asuinhuoneiston kokonaisuuksien biojätteenkeräys kunnan järjestämäksi jätteenkuljetukseksi. Ylä-Savossa on sekajätteiden keräyksessä tällä hetkellä kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. Jätehuoltolautakunta esittää sekajätteiden kuljetukset järjestettäväksi kunnan järjestämänä palveluna vuoden 2026 alusta alkaen.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Lapinlahden kunnalla ei ole huomautettavaa Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan ehdottamasta jätteenkuljetusjärjestelmän muutoksesta.
Päätös	Kunnanhallitus päätti, ettei Lapinlahden kunnalla ei ole huomautettavaa Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan ehdottamasta jätteenkuljetusjärjestelmän muutoksesta.